

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

SBO Toermalijn

Zaltbommel

de **Meierij**
swv primair onderwijs

Inhoud

1. INLEIDING	4
2. ALGEMENE GEGEVENS	5
3. TELGEGEVENS.....	6
4. VISIE OP ONDERSTEUNING DE MEIERIJ.....	7
4.1 Missie van samenwerkingsverband de Meierij	7
4.2 Visie op ondersteuning.....	8
5. BASIS - EN EXTRA ONDERSTEUNING	9
A. Omschrijving basisondersteuning:.....	9
A.1 Basiskwaliteit en Passend Onderwijs	9
A.2 Basisondersteuning	9
B. Omschrijving extra ondersteuning:.....	11
C. Inventarisatie van leerlingen per groep vallend onder extra ondersteuning:.....	13
D. Toedeling van onderwijsondersteuning:.....	13
6. INTERNE EN EXTERNE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR	15
A. INTERNE ONDERSTEUNING.....	15
B. EXTERNE ONDERSTEUNING.....	15
7. ORTHODIDACTISCH – PEDAGOGISCH LEER- EN HULPMIDDELEN.....	16
8. INDICATOREN SCHOOLSPECIFIEKE ONDERSTEUNING	19
Samenvatting indicatoren:	21
9. OVERZICHTSTABELLEN	22
10. OPBRENGST KIND OP DE GANG	24
11. SCHOOLSPECIFIEKE FACTOREN	25
A. Grenzen aan de ondersteuning.....	25
B. Kunde.....	26
12. TEAMCOMPETENTIES	27
Samenvatting van de teamcompetenties	27
13. PRIORITEITEN EN TE ONDERNEMEN ACTIES	30
A. Huidige situatie:	30
B. Gewenste situatie:.....	30
BIJLAGE 1: Indicatoren Inspectie.....	32
1. Opbrengsten.....	32
2. Leerstofaanbod.....	32

3. Tijd	33
4. Schoolklimaat	33
5. Didactisch handelen	33
6. Het schoolklimaat is stimulerend en ambitieus.	34
7. Begeleiding	34
8. Extra zorg.....	34
9. Kwaliteitszorg.....	34
10. Voorwaarden voor kwaliteitszorg.....	35
Wet en Regelgeving	35
BIJLAGE 2: Vragenlijst nulmeting.....	37
Inspectie	37
Basiskwaliteit algemeen.....	37
Inspectie, specifiek	37
Basiskwaliteit specifiek.	37
Specifieke behoeftes op het gebied van leren ontwikkeling.....	37
Kinderen met specifieke behoeftes op het gebied van werkhouding.....	38
Kinderen met specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van sociale en emotionele ontwikkeling.....	38
Kinderen met specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van sociale en emotionele ontwikkeling.....	38
Kinderen met specifieke gedragskenmerken.	38
Problematieken in het domein van de thuissituatie.	39
Problematieken in het domein van de thuissituatie.	39
Ondersteuningsbehoeftes die gerelateerd zijn aan medische en fysieke kenmerken en ernstige ontwikkelingsachterstand.....	39
Overdracht.	39
Slot	39

1. INLEIDING

In dit schoolondersteuningsprofiel wordt een beeld gegeven van de voorzieningen die de school heeft als het gaat om het bieden van Passend Onderwijs. Het voorliggende document is opgesteld vanuit eigen gegevens en aangevuld met gegevens van het samenwerkingsverband.

Uit dit profiel kan worden opgemaakt of de school voldoet aan de basisondersteuning die het samenwerkingsverband De Meerij heeft vastgesteld.

Dit profiel is tot stand gekomen op basis van de volgende componenten:

- Studiedag Kind op de Gang
- Opbrengstsessies
- Analyse van data door het (zorg)management van de school

Op basis van dit schoolondersteuningsprofiel kan de schooldirectie een goede gesprekspartner zijn voor bestuur, ouders, samenwerkingsverband, het speciaal onderwijs, gemeente en organisaties voor welzijn en zorg.

Het schoolbestuur en het samenwerkingsverband kunnen op basis van alle schoolondersteuningsprofielen beleid ontwikkelen om te voldoen aan de wetgeving Passend Onderwijs ten behoeve van alle leerlingen uit de regio. De schoolondersteuningsprofielen van alle scholen zijn belangrijke bouwstenen voor het ontwikkelen van beleid.

De ambities die in het schoolondersteuningsprofiel zijn opgesteld kennen een dynamisch verloop in relatie tot andere documenten:

- Ondersteuningsplan samenwerkingsverband
- Strategisch beleidsplan bevoegd gezag
- Periodiek toezichtskader inspectie
- Schoolplan
- Schoolgids

Na vier jaar (of eerder) zijn er in de school zaken verbeterd en gewijzigd, reden genoeg om het schoolondersteuningsprofiel aan te vullen of te wijzigen.

De medezeggenschapsraad van de school heeft adviesrecht bij de vaststelling van het schoolondersteuningsprofiel.

2. ALGEMENE GEGEVENS

DATUM INVULLING	25 juni 2015
NAAM VAN HET BEVOEGD GEZAG	Signum Onderwijs
BESTUURSNUMMER	74049
NAAM VAN DE SCHOOL	SBO de Toermalijn, Zaltbommel
SOORT SCHOOL	SBO
BRINNUMMER	04VC
NUMMER SWV	3005
NAAM WSNS - SWV	SWV De Meerij PO (OE De Bommelerwaard)

ADRES	Wielkamp 1
POSTCODE	5301 DB
PLAATS	Zaltbommel
TELEFOONNUMMER	0418-512701
MAILADRES	directie@toermalijnzaltbommel.nl

NAAM SCHOOLLEIDER	Marieke van Roozendaal

SCHOOLCONCEPT	Overig
IDENTITEIT	Samenwerkingsschool
VISIE OP ZORG	SBO als lesplaats, observatieplaats, crisisopvangplaats en expertiseopbouw.

Schooljaar	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	
AANTAL LEERKRACHTEN FTE (FEITELIJK)	11,478	9,6862	7.8747		
AANTAL LEERLINGEN – 1 OKTOBER	93	93	92		

VASTGESTELD (G)MR	6 juli 2015
VASTGESTELD BEVOEGD GEZAG	Juli 2015

Dit document is geaccordeerd door:

Naam: _____

Handtekening bevoegd gezag: _____

3. TELGEGEVENS

SCHOOLJAAR	12/13	13/14	14/15	15/16

ALGEMEEN VOOR DE SCHOOL INCLUSIEF EVENTUELE RUGZAK LEERLINGEN

LEERLINGEN	93	93	92	

AANTAL GEÏNDICEERDE LEERLINGEN GEDURENDE HET BETREFFENDE SCHOOLJAAR

CLUSTER 1	0	0	1	
CLUSTER 2	1	0	0	
CLUSTER 3	0	1	3	
CLUSTER 4	1	1	0	

AANTAL THUISZITTERS

LEERLINGEN	0	0	0	

IMPULSGEBIED	Nee	Nee	Nee	

GEWICHTEN

0	0	0	0	
0,3	0	0	0	
1,2	0	0	0	

VERVROEGDE UITSTROOM- VERWIJZING

REGULIERE BAO	0	2	0	
SBO	1	0	0	
SO CLUSTER 1	0	0	0	
SO CLUSTER 2	0	0	0	
SO CLUSTER 3	0	1	1	
SO CLUSTER 4	0	2	3	
VERVROEGD NAAR OPDC	0	1	0	
VERVROEGD NAAR VO	0	0	0	
VERVROEGD NAAR PRO	0	0	0	
REBOUNDVOORZIENING	0	0	0	

UITSTROOM NAAR VOORTGEZETONDERWIJS

VSO	2	2	1	
PRO	18	8	14	
LWOO	6	7	6	
VMBO – BRUGKLAS (ZONDER LWOO)	0	3	1	
HAVO – VWO	0	0	0	
HAVO	0	0	0	
VWO	0	0	0	

4. VISIE OP ONDERSTEUNING DE MEIERIJ

4.1 Missie van samenwerkingsverband de Meierij

Missiestatement: Ons samenwerkingsverband biedt thuisnabij Passend Onderwijs en ondersteuning aan alle kinderen van 2-14¹ jaar zodat zij zich optimaal en ononderbroken kunnen ontwikkelen.

Daarbij streven we actief naar de realisering van een doorgaande ontwikkelingslijn 0-14 jaar.

Dit realiseren we door :

- een diversiteit van arrangementen uitgaande van de mogelijkheden en talenten van kinderen;
- professionals die planmatig handelings- en resultaatgericht werken en zich continue ontwikkelen;
- resultaatgerichte samenwerking en afstemming met ouders, relevante maatschappelijke instellingen en gemeenten;
- een organisatie en bestuur die efficiënt werkt, effectief besluiten neemt, helder communiceert en zich transparant verantwoordt;
- beschikbare middelen in te zetten op basis van ondersteuningsbehoeften.

Onze interne kernwaarden zijn:

- Authentiek Zijn
- Relatie Gericht
- Lerend Vermogen

In onze uitingen:

- Tonen wij respect voor diversiteit en identiteit.
- Is ons samenwerken gericht op verbinden en versterken
- Acteren wij ontwikkelings- en resultaat gericht

Onze ambitie:

- Passend Onderwijs en ondersteuning voor alle kinderen in de Meierij
- Er zijn geen thuiszitters
- Wij zijn toonaangevend

¹ Door de noodzaak van vroegsignalering en goede aanmeldingsprocedure (overdracht) ligt onze verantwoordelijkheid ook bij kinderen van 2 en 3 jaar. Onze verantwoordelijkheid voor kinderen van 13 en 14 jaar is het meest duidelijk in het VSO, maar ook zitten sommige kinderen langer dan 8 jaar op de basisschool en voelen we een verantwoordelijkheid in het volgen van onze kinderen in het V(S)O.

4.2 Visie op ondersteuning

De wet Passend Onderwijs heeft tot doel dat voor alle leerlingen, ook leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte een passende onderwijsplek beschikbaar is. Wettelijk geldt de zorgplicht: zodra een leerling bij een school wordt aangemeld, is het schoolbestuur verantwoordelijk om Passend Onderwijs en basisondersteuning te bieden. Indien dit schoolbestuur zelf niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een kind, dan organiseert zij die ondersteuning met behulp van de samenwerkingspartners in het samenwerkingsverband.

Uitgangspunt binnen De Meierij is: Passend Onderwijs zo thuis nabij als mogelijk, met vanuit SWV expertise inzet. Het betekent onder meer:

- Schoolondersteuningsprofielen, waarin de basiskwaliteit en basisondersteuning tenminste moet voldoen aan de binnen het samenwerkingsverband gestelde normen en criteria;
- Professionalisering van personeel tot tenminste het niveau van de basisondersteuning, met daarbij speciaal aandacht voor vroegsignalering en handelingsgericht werken;
- Ontwikkelingsperspectief opstellen samen met de ouders voor elke leerling met extra ondersteuningsbehoefte die de basisondersteuning overstijgt;
- Organisatie en vormgeving van de extra ondersteuning binnen ondersteuningseenheden.
- Het samenwerkingsverband zorgt ervoor dat de ondersteuningseenheden over de middelen kunnen beschikken om dit waar te maken. Binnen de ondersteuningseenheden streven we naar behoud van verworvenheden en lokaal gegroeide ondersteuningsvormen;
- Lokale afspraken maken met gemeenten en partners in het kader van afstemming ondersteuning in en om de school en de jeugdzorg in de thuissituatie;
- Geen wachtlijsten en voor eventuele thuiszitters direct een plan van aanpak maken;
- Afgifte toelaatbaarheidverklaringen door het samenwerkingsverband en aansluiting bij landelijke arbitrage- en geschillencommissies;
- In stand houden van speciale settings voor de arrangementen SBO en SO;
- Informatie aan- en overleg met ouders is een verantwoordelijkheid van elk schoolbestuur.

5. BASIS - EN EXTRA ONDERSTEUNING

A. Omschrijving basisondersteuning:

A.1 Basiskwaliteit en Passend Onderwijs

Goede onderwijsondersteuning begint met kwalitatief goed ingericht goed onderwijs. Voorwaardelijk aan het realiseren van Passend Onderwijs is alle 111 basisscholen, 5 scholen voor speciaal basisonderwijs en 7 SO scholen zich bevinden op het basisarrangement zoals gedefinieerd en gewaardeerd door de onderwijsinspectie. Basiskwaliteit wordt gedefinieerd als het voldoen aan de eisen die de inspectie stelt.

De Meierij ambieert dat geen enkele school door de inspectie als (zeer) zwak wordt beoordeeld. Daarboven hebben de inspectie-indicatoren 7.1, 8.1 en 8.3 onze speciale aandacht, omdat in deze t.a.v. ondersteuning en kwaliteit een belangrijke rol spelen. Als minimale eis is gesteld dat geen enkele school binnen De Meierij een '1' of '2' scoort op de volgende drie indicatoren (score '3' is voldoende en score '4' is het streefniveau):

- Kwaliteitsaspect 7.1 (voor SO: 3.5)
De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerling.
- Kwaliteitsaspect 8.1 en 8.3 (ontbreekt bij SO)
De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben. De school voert de zorg planmatig uit.

Basiskwaliteit wordt vanuit de lumpsum bekostigd, zie verder in de paragraaf 'kwaliteitszorg' van het ondersteuningsplan.

A.2 Basisondersteuning

Het SWV De Meierij heeft de basisondersteuning gedefinieerd. Dit is het niveau van lichte ondersteuning dat alle scholen primair onderwijs (basisscholen, speciale basisscholen en speciaal onderwijs) binnen ons samenwerkingsverband minimaal kan bieden aan alle leerlingen. Basisondersteuning bevat planmatig en handelingsgericht werken (HGW) binnen een hoogwaardige ondersteuningsstructuur van de school. Daarbij betreft het ook preventieve en lichte curatieve interventies waarvoor handelingsplannen worden geschreven.

Onderwijsondersteuning structuur

Dit kenmerk verwijst naar de manier waarop de school de onderwijsondersteuning binnen de school heeft georganiseerd en met andere organisaties en het ondersteuningsteam van de eenheid waartoe de school behoort samenwerkt.

Resultaat- en handelingsgericht werken

Voor al onze scholen geldt handelings- en resultaatgericht werken als standaard. Hierbij staan de onderwijsbehoeften van leerlingen centraal: wat heeft een leerling nodig om een bepaald doel te bereiken? Er wordt uitgegaan van een cyclus van planmatig handelen en evaluatie. Er wordt gewerkt met groepsplannen. Binnen het handelingsgericht werken worden ouders vanaf het begin bij het proces betrokken. De vier niveaus van HGW binnen de basisondersteuning:

1. Leerlingbegeleiding binnen de groep

Er is sprake van een eenduidige pedagogische werkwijze. De instructie van de leerkracht is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Binnen de groep wordt gewerkt met groepsplannen.

2. Planmatig handelen binnen de groep

Leerkrachten bedienen zich van aanpassingen in pedagogische werkwijze en instructie binnen de groep. Leerkrachten ontvangen hierbij ondersteuning vanuit de ondersteuningsstructuur van de school. Het handelen van leerkrachten wordt gekenmerkt door eenvoudige diagnostiek. Aanpassingen in pedagogische werkwijze en instructie zijn opgenomen in het groepsplan.

3. Specialistische begeleiding/ondersteuning binnen de groep

Er is sprake van doelgerichte intensieve begeleiding binnen de groep. Deze begeleiding wordt toegewezen, georganiseerd en uitgevoerd vanuit de ondersteuningsstructuur van de school door deskundigen die de school zelf in huis heeft (denk aan taal, rekenen, hoogbegaafdheid etc.) en de interne begeleider van de school. Het gaat hierbij ook om groepen leerlingen die een voorsprong in ontwikkeling tonen. Specialistische begeleiding/ondersteuning binnen de groep wordt vastgelegd in het groepsplan. (Binnen de groep betekent onder verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht).

4. Preventieve en licht curatieve interventies

Het gaat hierbij om het ondersteuningsaanbod dat binnen de school wordt georganiseerd voor leerlingen met leer- en/of ontwikkelingsvragen, fysiek-medische of sociaal-emotionele ondersteuningsbehoeften of voor leerlingen voor wie een aanpak voor het voorkomen van en omgaan met specifieke gedragskenmerken noodzakelijk is. Uitgangspunt in De Meierij is dat de scholen in staat worden gesteld om zoveel mogelijk ondersteuning zelf te organiseren, waar nodig in samenwerking met ketenpartners. De basisondersteuning omvat in ieder geval de door het samenwerkingsverband afgesproken preventieve en licht curatieve interventies die:

- passen binnen de onderwijszorgstructuur van de school;
- onder regie en verantwoordelijkheid van de school gerealiseerd worden;
- eventueel met inzet van expertise van andere scholen wordt gerealiseerd;
- soms met inzet van ketenpartners kan worden gecontinueerd;
- uitgevoerd dient te worden op het overeengekomen kwaliteitsniveau.

Het samenwerkingsverband De Meerij heeft de ambitie toe te werken naar een hoogwaardige basisondersteuning van scholen, waarmee zij een rijk aanbod van preventieve en (licht) curatieve onderwijsondersteuning kunnen realiseren. Dit wordt bereikt door de eigen kracht van elke school als uitgangspunt te nemen en passende ondersteuning te geven naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling. In eerste instantie (2014-2016) streeft het samenwerkingsverband naar verbetering van de kwaliteit van de basisondersteuning. In tweede instantie (2016-2018) wordt gewerkt aan een verrijking en opwaardering van de basisondersteuning. Het samenwerkingsverband stelt via de Ondersteuningseenheid een bedrag per leerling aan de scholen beschikbaar om de gewenste ontwikkeling van de basisondersteuning te faciliteren (zie ook: allocatie middelen in het ondersteuningsplan).

B. Omschrijving extra ondersteuning:

Als de ondersteuningsvraag van een leerling de basisondersteuning overstijgt wordt extra ondersteuning ingezet. Dit is niveau 5 van HGW: trajectondersteuners binnen de ondersteuningseenheid worden ingezet om begeleiding te verzorgen. Deze begeleiding wordt toegewezen, georganiseerd en uitgevoerd vanuit het ondersteuningsteam (van de ondersteuningseenheid) bij voorkeur in samenwerking met de CJG's. De Meerij stelt de expertise uit de huidige WSNS verbanden, het SBO en SO beschikbaar via de ondersteuningsteams binnen de 10 ondersteuningseenheden, met daaraan toegevoegd expertise vanuit ketenpartners zoals de jeugdzorg en cluster 1 en 2. Zo kunnen leerlingen dicht bij huis en binnen de eigen sociale omgeving naar school (blijven) gaan.

Het betreft zowel interventies die met expertise en/of directe middelen van het SWV worden gerealiseerd, als met expertise en/of directe middelen van derden (bijvoorbeeld gemeente). Vormen van extra ondersteuning zijn: leer en ontwikkelingsondersteuning, fysiek medische ondersteuning, sociaal emotionele ondersteuning, gedragsondersteuning en ondersteuning in de thuissituatie. Hieronder vallen bijvoorbeeld:

- uitgebreide observaties, pedagogisch didactisch onderzoeken (PDO) en gedragsonderzoeken;
- begeleiding van de leerling op school;
- begeleiding leerkracht, team en directie op school.
- ondersteuning in de thuissituatie (betaalt: jeugdzorg);
- specifieke trainingen voor leerkracht of team;
- hulpmiddelen (voor auditief/visueel beperkte kinderen betaalt: cluster 1 en 2);
- arrangementen voor leerlingen met forse gedragsproblemen in combinatie met andere ondersteuningsbehoeften;
- symbiose arrangementen

Ouders worden meegenomen in dit proces en hebben inspraak. Ouders hebben recht op een deskundigenadvies voorafgaand aan realisatie extra ondersteuning of een verwijzing naar S(B)O. Ouders hebben recht op een second opinion en bezwaar en beroep.

Extra ondersteuning wordt toegewezen (zie ook paragraaf 5 D) door de ondersteuningseenheid op basis van een onderbouwde ondersteuningsbehoefte die is vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief (Plan); altijd met betrokkenheid van een adviseur (orthopedagoog of psycholoog).

De volgende aspecten zijn bij de toewijzing van extra ondersteuning van belang:

- De ondersteuningsinzet; welke inhoudelijke ondersteuning wordt ingezet ten behoeve van een specifieke leerling, op school en in de thuissituatie?
- De ondersteuningstijd; gedurende hoeveel dagen, weken, maanden wordt de ondersteuningsinzet toegekend?
- De ondersteuningsintensiteit; met welke frequentie vindt de ondersteuningsinzet plaats.
- De ondersteuningsmiddelen; welke materiële zaken zijn voorwaardelijk om de extra ondersteuning succesvol te laten verlopen?
- De beoogde opbrengst van de extra ondersteuning; met welk resultaat stelt men zich, na afloop van de extra ondersteuning, tevreden?
- De evaluatie en verantwoording van de extra ondersteuningsinzet; aan de hand van welke criteria wordt de extra ondersteuningsinzet geëvalueerd verantwoording afgelegd?

Extra (onderwijs)ondersteuning wordt door de ondersteuningseenheid georganiseerd in de vorm van planmatige en doelgerichte arrangementen. Arrangementen variëren in aard, intensiteit en inzet van tijd, ondersteuningsmiddelen en financiële middelen. Arrangementen komen tot stand door georganiseerde samenwerking van alle partners, zodat ook de zorgarrangementen in de thuissituatie zijn afgestemd. Bij symbiose arrangementen wordt altijd een ontwikkelingsperspectiefplan geschreven, maar er is géén toelaatbaarheidsverklaring nodig als een kind vanuit het basisonderwijs (tijdelijk) in deeltijd op het S(B)O onderwijs volgt. Bij symbiose vanuit het S(B)O blijft de afgegeven toelaatbaarheidsverklaring gelden; bijvoorbeeld bij gedeeltelijke terugplaatsing op een basisschool.

Het beschikbare budget voor extra ondersteuning is ten eerste afhankelijk van de middelen die iedere ondersteuningseenheid toegewezen krijgt en per ondersteuningseenheid van het gerealiseerde niveau basisondersteuning en de financiële middelen die benodigd zijn om de basisondersteuning vorm te kunnen geven. Voor de extra ondersteuning wordt een ondersteuningsteam per eenheid beschikbaar gehouden.

Een aantal dienstverleningen zijn zo schaars, specialistisch en/of weinig nodig dat het zinvol is deze voor alle eenheden beschikbaar te houden en op het samenwerkingsverband niveau te organiseren. Het is verder raadzaam om een klein deel van het geld op samenwerkingsverband te reserveren voor bijzonderheden of collectieve ontwikkeling.

C. Inventarisatie van leerlingen per groep vallend onder extra ondersteuning:

Groep	Aantal in de gehele groep	Aantal met extra ondersteuning	Aantal leerlingen in de groep met extra ondersteuning					
			Zonder financiële middelen	Door school gefinancierd	Door bestuur gefinancierd	Door SWV gefinancierd	Anders gefinancierd	Combinatie van voorgaande
1/2	9	9	0	0	0	0	0	9
3	10	10	0	0	0	0	0	10
4	9	9	0	0	0	0	0	9
5-6	16	16	0	0	0	0	0	16
7	16	16	0	0	0	0	0	16
7/8	15	15	0	0	0	0	0	15
8	17	17	0	0	0	0	0	17

D. Toedeling van onderwijsondersteuning:

Dit betreft de systematiek van toewijzing van ondersteuning en de daarbij horende verdeling, besteding en verantwoording van ondersteuningsmiddelen voor leerlingen in het basis- en speciaal onderwijs, met inachtneming van de Wgbh/cz. De Meierij werkt met 3 type arrangementen:

- Specialistische begeleiding toegevoegd aan de basisschoolcontext (bekostiging binnen de ondersteuningseenheid)
- SBO (bekostiging binnen ondersteuningseenheid)
- SO (bekostiging op SWV niveau en op termijn direct via de ondersteuningseenheid; categorie geeft de mate van bekostiging aan)
 - * Categorie I: huidige zml, lzk, epilepsie, cluster 4 residentieel
 - * Categorie II: huidige lg
 - * Categorie III: huidige mg

In de ondersteuningseenheid wordt extra ondersteuning toegekend en gearrangeerd door de ondersteuningsmanager samen met een adviseur (orthopedagoog/psycholoog) en een trajectondersteuner. Zij betrekken derden, die belanghebbende informatie kunnen geven over de leerling, bij de planning en uitvoering. De ondersteuningsmanager is uiteindelijk verantwoordelijk. Is het ondersteuningsteam zelf niet in staat om bepaalde extra ondersteuning te leveren dan doet de ondersteuningseenheid een beroep op de capaciteit van één van de overige ondersteuningseenheden van SWV PO de Meierij óf op een expert uit het SO.

Bij het toekennen van extra ondersteuning op de reguliere basisschool zijn de volgende uitgangspunten binnen De Meierij van toepassing:

- Extra ondersteuning komt voort vanuit opbrengst- en handelingsgericht werken en wordt op systematische en transparante wijze gearrangeerd rondom het kind. Vervolgens uitgevoerd, geëvalueerd en waar mogelijk afgesloten.
- Extra ondersteuning heeft een gradueel karakter: van preventief tot curatief en van tijdelijk/incidenteel tot langdurig/structureel.
- Extra ondersteuning is zo lang mogelijk thuisnabij en op de eigen basisschool.
- Extra ondersteuning is er op gericht de ontwikkeling van leerlingen/kinderen positief te beïnvloeden door interventie.

Alleen het basisonderwijs kan een aanvraag doen voor het eerste arrangement: extra ondersteuning in de vorm van leerling-gebonden financiering. Extra ondersteuning in het S(B)O arrangement is dus niet (meer) aan de orde! Het SBO vormt een apart arrangement zonder extra ondersteuning.

Het SWV PO de Meierij biedt als geheel een volledig dekkend en passend aanbod voor al onze leerlingen; mede door goede afspraken met onze partners uit cluster 1 en 2. Hierdoor is er voor elk kind een plek in SWV De Meierij. Grensverkeer zal vanuit ons samenwerkingsverband dus slechts incidenteel aan de orde hoeven zijn.

6. INTERNE EN EXTERNE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR

A. INTERNE ONDERSTEUNING

AARD VAN DE ONDERSTEUNING	KLOKUREN	AANTAL PERSONEN	DEELNAME ZAT
Schoolleider	38	1	-
Intern begeleider/ zorgcoördinator	34	1	Ja
Leerkracht met speciale taken	2	1	-
Onderwijsassistent – klassenassistent	29	3	-
Stagiaires	60	6	-
Taal – dyslexiespecialist	2	1	-
Gedragsspecialist	2	1	-
Orthopedagoog	22	2	Ja
Rots en Watertrainer	2	1	-
Ondersteuning anders Achtervang	32	1	-

B. EXTERNE ONDERSTEUNING

AARD VAN DE ONDERSTEUNING	KLOKUREN	AANTAL PERSONEN	DEELNAME ZAT
Traject ondersteuning	1	4	-
Logopedist	16	1	-
Buurtzorg Jong Gebiedsteam	0,5	2	-
Cesar therapie	16	1	-
De specialisten van de Ondersteuningseenheid	1	3	-

7. ORTHODIDACTISCH – PEDAGOGISCH LEER- EN HULPMIDDELEN

In de orthotheek van de school is een groot aantal orthodidactische materialen, additionele hulpmiddelen en programma's opgenomen, die ingezet kunnen worden bij het bieden van een Passend Onderwijs -zorgarrangement.

De orthotheek bevat niet alleen materialen van de educatieve uitgeverijen, maar ook materialen die door andere instanties zijn ontwikkeld of worden uitgegeven. Het volgende materiaal is binnen de school aanwezig en hiermee is ervaring opgedaan:

Ambrasoft	Artis rekenpakket, programma voor zeer zwakke rekenaars, concreta leerhulp	Babbelspel
Beter omgaan met jezelf; onderwijsprogramma voor Seo onder en middenbouw	Cito hulpboek begr. Lezen	Cito hulpboek spelling voor groep 3,4 en 5, Arnhem 2007
Cito hulpboeken rekenen-wiskunde, 2002	Cito LVS luisteren , hulpboeken gr. 3-8, Arnhem 1997	Cito LVS, hulpboek taalschaal gr. 4 t/m 8, 1995/ 1998
Connect	connect lezen; interventieprogramma gr. 3	Curriculum schoolrijpheid
Curriculum schoolrijpheid deel 4, taaltraining mondjesmaat, 1985	de Coole kikker	Denkwerk; leren omgaan met informatie; Bekadict
Effectief leren lezen	Eigenwijsjes	Elftal rekenoefenboeken
Energize groepsactiviteiten	Estafette	Flits
Focus, programma voor seo	Fonemisch bewustzijn (werkmap)	Gedragsproblemen van A tot Z
Handleiding voor jezelf	Het beeldwoordenboek, 5000 ned. begrippen in woord en beeld, 2004	HGW een handreiking voor de ib-er. N. Pameijer
HGW: een handleiding voor het schoolteam. N. Pameijer	Ik ben niet bom	Ik ben speciaal
Ik en Ko	Ik en Ko rekenen	Ik kan goed onderhandelen, programma voor sociale vaardigheden
Kapla	Kijk! Groep 1-2	Kijk- en luistermethode; Aryan v.d. Ley
Kinderen en sociale vaardigheden, De coole kikker (kwartelspel)	Knippprogramma, om systematische de beginselen van kniptechniek te leren	Leeslijn

Luisterlezen	Maatwerk rekenen	Mijn tafelboek, zelfst. werken, aanleren van tafels
Nieuwsbegrip	Nieuwsbegrip XL	Over (het) leven, sociale leerverhalen voor (rand) normaal beg. kinderen met ass
PAD-Programma alternatieve denkstrategieën groep 1 t/m 8	pedagogische adviezen voor speciale kinderen	PI-dictee
Pici Piccolo spelling	Protocol leersproblemen en dyslexie	Protocol leesproblemen en Dyslexie Groep 1 t/m 8
Ralfi lezen	Rekenmanieren, oefenboekjes 4 t/m 8, Malmberg	Rekenrijk
Rekentijger	Remelka	Rondje open kaart, Spel leeftijd 12-18; een ingang voor een gespek; adhd, pdd-nos, sova training)
Rush hour	Schrijfwerk/ linkshandig schrijven	Sociale vaardigheden voor zwakbegaafde jongeren, Praktijkboek Goldstein
Sociale vaardigheidstraining Op Maat	SOS autisme	Speciale leesbegeleiding L. Koning
Speciale spelbegeleiding, Praktijkboeken 1 t/m 4	Speel-/praatgroep programma, Programma soc. emotionele ontwikkeling	Speelkriebels voor kleuters, verschillende spelletjes voor kleuters, 1992
spelling in de lift	Speurwerk; toegepast lezen/ effectief lezen, Dijkstra Zeist	Spreekbeeld
Stap voor stap	Stap voor stap lezen; handleiding en werkschriften, 1981	Stenvenbloks
Stenvertblok 6, puzzelen met spelling, deel B, gr. 7-8	Stip ; complete methode voor sociale competenties in het ZML	Stop, denk doe-spel, Spel over omgaan met conflicten
Stop-denk-doospel	Struiksma en van der Leij (Lezen)	Taal in blokjes
Taalmeester 5 en 6; handleiding werkboeken	Tafel totaal (Rekenen)	Tafelmanieren, werkboeken deel 1-2
Tak	Time timer	Toch nog leren lezen (complete methode); W.G Verhagen
Toch nog leren lezen?; voorloper	Van schoolplein tot speelplaats, Een inspirerende aanpak tbv ped. klimaat op de speelplaats	VLOT
Wegboeken 1 t/m 6	Zandlopers	Zelfstandig spellen

Zelfstandig verwerkingsmateriaal (Max, Loco, Pico etc.)	Zelfstandige oefenboekjes rekenen, Grafieken, Breuken, Meten, Procenten aiodakt	zelfstandige oefenboekjes rekenen; cijferen, redactie sommen, hoofdwerk, 1991
Zo reken ik ook compete methode; rekenprogramma voor MLK	Zuid Valleï werkwoordsspelling	Zuidvallei
Alles Telt (nieuw)	maatschriften	
ADHD ;diagnostiek en behandeling van ADHD, Buitelaar, 1993	Kinderen met aandachts- en werkhoudingsproblemen, Meichenbaum beertjes	Wijzer onderwijs ADHD-Wijzer; aandachtstekort-en Gedragsstoornissen
Een pad naar minder agressie, dissertatie	Handlleiding voor jezelf; praktische methode voor psycho-educatie aan kinderen	Mafkezen en het aspergersyndroom, handleiding voor de puberteit, informatief leesboek
SOS introductie polus (Stolberg Organisatie Systematiek) landelijk netwerk autisme	Handboek positieve groepsvorming (theorie en oefeningen); een praktische bijdrage	Een gesloten boek ;Autisme en emoties
Over autisme en communicatie; theoretisch boek	Kleuters in de basisschool; Themaboek	Ontwikkelingsmaterialen; de begeleiding van jonge kinderen bij het werken met ontwikkelingsmaterialen
Taal in Blokjes		
Rots en Watertraining		
Brief voor executieve functies		

8. INDICATOREN SCHOOLSPECIFIEKE ONDERSTEUNING

1= niet of nauwelijks; 2= onvoldoende; 3= voldoende; 4= in hoge mate	1, 2, 3 of 4

A. Pedagogische kenmerken

De omgeving voor leerlingen is veilig	3
De omgeving voor leerlingen is uitdagend	3
De school besteedt structureel aandacht aan de sociaal emotionele ontwikkeling	3
De school is gericht op voorkomen en aanpakken van incidenten	3
Totaaloordeel indicator pedagogische kenmerken	3

B. Didactische kenmerken en opbrengstgericht werken

Wij stemmen de instructie af op de verschillen tussen leerlingen	3
Wij werken met methoden en materialen waarmee wij rekening kunnen houden met verschillen tussen leerlingen:	
a) Op het gebied van taal	4
b) Op het gebied van lezen	4
c) Op het gebied van spelling	4
d) Op het gebied van wiskunde	4
Wij hebben een afgestemd aanbod voor leerlingen met dyslexie	4
Wij hebben een afgestemd aanbod voor leerlingen met dyscalculie	2
Wij stemmen werkvormen af op de onderwijsbehoeften van leerlingen	3
Wij stemmen de verwerking af op de verschillen tussen leerlingen	3
Wij geven onze leerlingen constructieve feedback	3
Bij het onderwijsaanbod houden wij rekening met verschillen tussen leerlingen	3
Wij werken met doorgaande leerlijnen	3
Totaaloordeel indicator didactische kenmerken	3,3

C. Begeleiding (basisondersteuning)

Wij signaleren vroegtijdig de zorg- en ondersteuningsbehoefte van leerlingen	3
Wij hebben een samenhangend leerlingvolgsysteem	3
Wij werken opbrengstgericht met groepsplannen	3
Wij werken handelingsgericht	3
De leerlingen worden nauw betrokken bij de ondersteuning en evaluatie van de zorg	2
Totaaloordeel indicator begeleiding	2,8

D. Ondersteuning (extra ondersteuning)

Zorgleerlingen hebben een smart handelingsplan	3
Wij betrekken ouders bij het opstellen van handelingsplannen	3
Wij werken met een ontwikkelingsperspectief voor onze zorgleerlingen	4
Wij evalueren regelmatig de effecten van de ondersteuning op individueel leerling niveau en op niveau van de school	3

Totaaloordeel indicator ondersteuning	3,3

E. Beleid

Wij hebben onze visie op ondersteuning vastgelegd	3
Onze interne ondersteuning procedures zijn vastgelegd	4
Wij gaan vertrouwelijk om met informatie over leerlingen	4
Wij werken continu aan het verbeteren van het lesgeven	4
Wij evalueren jaarlijks ons ondersteuningsbeleid	4
Wij gaan jaarlijks na of de middelen goed zijn ingezet	4
Totaaloordeel indicator beleid	3,8

F. Organisatie ondersteuning

Onze IB'er coacht en ondersteunt leraren	4
Onze IB'er is goed opgeleid	4
Onze IB'er is goed toegerust	4
Onze IB'er beschikt over voldoende tijd voor zijn/haar takenpakket	3
De rollen en verantwoordelijkheden voor betrokkenen bij de ondersteuning zijn vastgelegd	3
Wij analyseren en benutten systematisch data over de ontwikkeling van leerlingen	3
Wij hebben op school een zorgteam	4
Het zorgteam organiseert snel adequate hulp	4
Wij werken samen met partners uit de omgeving	4
Totaaloordeel indicator organisatie van de ondersteuning	3,7

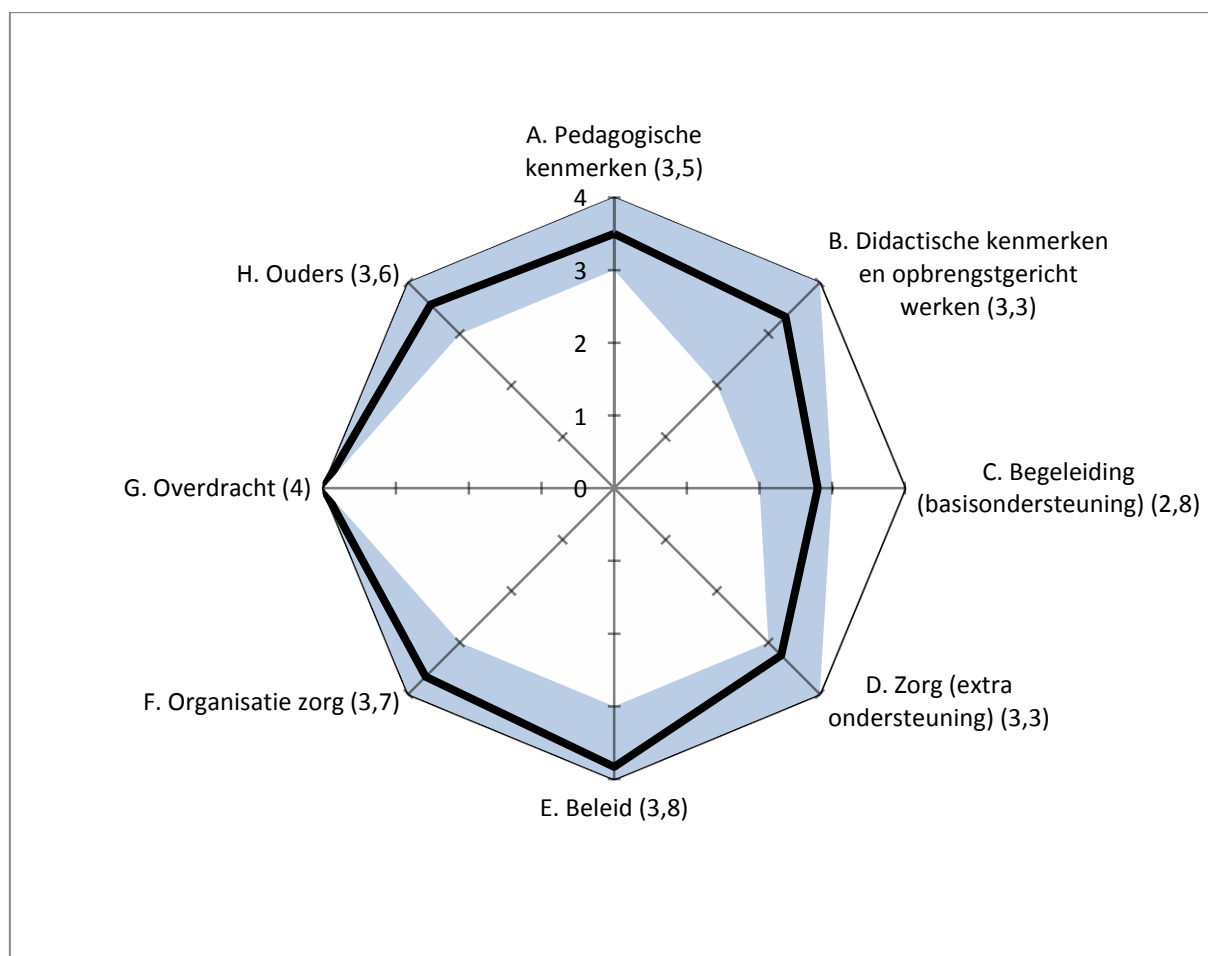
G. Overdracht

Er is warme overdracht van de vorige instelling naar onze school	4
Er is warme overdracht van onze school naar het vervolgonderwijs / instelling	4
Er is een warme overdracht binnen de school tussen de leerjaren	4
Totaaloordeel indicator overdracht	4

H. OUDERS

De school is geïnteresseerd in de mening van ouders betreffend de kwaliteit van onderwijs	3
De school heeft regelmatige terugkoppeling over het handelingsplan van de zorgleerling naar de ouders	4
De school betreft ouders bij het opstellen en evalueren van handelingsplannen	3
De ontwikkeling van het kind staat centraal in oudergesprekken	4
Bij oudergesprekken gaat de aandacht uit naar uitwisseling van ervaringen tussen school en ouders	3
Bij aanmelding en plaatsing focust de school op de wederzijdse verwachtingen en verantwoordelijkheden	4
De school ondersteunt ouders bij de overgang naar een andere school	4
Totaaloordeel indicator ouders	3,6

Samenvatting indicatoren:

9. OVERZICHTSTABELLEN

Kenmerken van het schoolgebouw

Er is ruimte in een groep voor één-op-één begeleiding.	Ja
Er is ruimte op de gang voor één-op-één begeleiding	Ja
Er is een prikkelarme werkplek	Ja
Er is ruimte voor een time out	Ja
De lokalen zijn aangepast voor leerlingen met speciale bewegingsbehoeften	Nee
Er zijn ruimten met specifieke functies voor bewegings- en leerbehoeften (fysio, schooltuin, gym, etc.)	Ja
Er zijn werkplekken voor leerlingen beschikbaar op de gang of in flexibele ruimten	Ja

Voorzieningen waarvan de school gebruikmaakt

Time out	Ja
Time out lokaal	Ja
Hoogbegaafdengroep – plusklas	Nee
Jonge kind groep 1-3 (observatie)	ja
Traject ondersteuning cluster 1, 2, 3 en 4	Ja
Structuurgroep	ja
Voorschool (VVE)	Nee
Regionale voorzieningen	Ja
Expertisecentrum	Ja

Onderwijs- en ketenpartners waarmee wordt samengewerkt

Samenwerkingsverband PO (ib netwerken, trajectbegeleider)	Ja
SBO	Ja
(V) SO cluster 1	ja
(V) SO cluster 2	Ja
(V) SO cluster 3	Ja
(V) SO cluster 4	Ja
SWV VO	Ja
Schoolbegeleidingsdienst	Ja
Lokale overheid	Ja
Buurtzorg jong/gebiedsteam-gemeente	Ja
Centrum Jeugd en Gezin	Ja
GGZ	Ja
GGD	Ja

Leerplicht	Ja
Buurtnetwerk	Ja
Buurtregisseur, politie	Ja
Club en buurthuiswerk	Nee

Overige

Op school is er een protocol inzake medische handelingen	Ja
Op school is er een document inzake evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding	Nee

10. OPBRENGST KIND OP DE GANG

1. blind/slechtziend

1.1. zeer slechtziend		MG
1.2. blind		G

2. slechthorend/spraak-/taalproblemen

2.4. slechthorend		MG
2.5. slechthorend/spraaktaal		MG

3. verstandelijke handicap

3.6. verstandelijke handicap		MG
3.7. downsyndroom		MG
3.8. epilepsie		MG
3.9. lichamelijke handicap		MG

4. gedragsproblemen

4.10. PTSS/dissociatie		K
4.11. reactieve hechtingsstoornis		K
4.12. PDD NOS		K
4.13. ADHD		K
4.14. Gilles de la Tourette		MG

5. SBO

5.15. (faal)angst		K
5.16. onrust/concentratieproblemen		K
5.17. leerproblemen/astma		K
5.18. dyslexie		K
5.19. NLD		K
5.20. lees/taalproblemen		K

6. hoogbegaafd

6.21. hoogbegaafd		G
6.22. hoogbegaafd/gedragsproblemen		MG

Kunde

Ambitie

Middengroep

Grens

11. SCHOOLSPECIFIEKE FACTOREN

A. Grenzen aan de ondersteuning

Omgevingsfactoren:

Bij **mogelijke grenzen** wordt gedacht aan:

1. *Leerlingen met een ernstige visuele (en auditieve) beperking;*
2. *Leerlingen met zware psychische problemen;*
3. *Leerlingen met extreem gedrag (grenzeloos – gewetenloos) die constante begeleiding nodig hebben;*
4. *Leerlingen met te veel individuele sturing (1 op 1 begeleiding);*
5. *Leerlingen die hoogbegaafd zijn.*

De Toermalijn gaat uit van onderwijsbehoeften en handelingsgerichte diagnostiek. Denken vanuit het ecologische model, waarin de interactie tussen de leerkracht, de leerling en hun ouders essentieel is voor het handelen t.o.v. kinderen en waar liggen de mogelijkheden voor verandering.

Denken vanuit belemmerde- en protectieve factoren en wat zijn dan vervolgens de onderwijsbehoeften? Oordelen vanuit waarneembaar gedrag en vervolgens de inschatting maken op de veranderbaarheid van het waarneembare gedrag.

Leerling factoren:

- teveel individuele begeleiding
- complexe meervoudige problematiek
- stagnatie in de ontwikkeling
- grenzen m.b.t. de veiligheid van de leerling zelf
- Leerlingen die niet aan school toe zijn: de leerling laat geen explorerend gedrag zien en is niet in staat om zich te richten op volwassenen binnen een schoolse setting. Er is onvoldoende aanvankelijk taakgedrag zichtbaar.
- IQ grens rondom 55 voor de jonge kind groep (1,2,3)
- IQ-range benedengrens in principe 60 maar in de range 55-60 mogelijk als er sprake is van progressie op de leervaken. Dit geldt voor de SBO kern en de structuurgroep (groep 4 t/m 8)

Groepsfactoren:

- veiligheid van medeleerlingen en leerkrachten.
- disbalans in de groepssamenstelling

Schoolfactoren:

- krapte in formatie
- gebrek aan ondersteunende middelen
- inzet onderwijs ondersteunend personeel

Ondersteuningsfactoren:

formatie interne begeleiding en expertise van het team

B. Kunde

Omgevingsfactoren:

Het team onderbouwt haar kundes met de volgende argumenten:

- 1. De leerkrachten hebben ervaring en zijn kundig in het omgaan met leerlingen die faalangstig zijn, leerlingen met een laag zelfbeeld, ADHD, ADD, hechtingsproblematiek en ASS;*
- 2. Het pedagogisch klimaat en het klassenmanagement (bieden van structuur) is afgestemd op de populatie leerlingen die aanwezig zijn op de school;*
- 3. De lestijd is zo afgestemd dat de basale vakken extra aandacht krijgen;*
- 4. De ondersteuningsstructuur op school is voorwaardelijk georganiseerd.*

12. TEAMCOMPETENTIES

Samenvatting van de teamcompetenties

Welke competenties worden komende periode versterkt?

1. Pedagogische competentie

- **Pedagogisch groepmanagement:** bevorderen van het pedagogisch klimaat in de groep waardoor leerlingen zich gestimuleerd, gesteund en veilig voelen.

Sub niveau (%)	Basis niveau (%)	Ervaren niveau (%)	Excellent niveau (%)
0	0	30	70

2. Orthopedagogische competentie

- **Orthopedagogische competentie:** bevorderen dat leerlingen het gevoel hebben er bij te horen en dat zij gewaardeerd worden. Verder worden leerlingen uitgedaagd om initiatieven te nemen.

Sub niveau (%)	Basis niveau (%)	Ervaren niveau (%)	Excellent niveau (%)
0	10	40	50

3. Orthodidactische competentie

- **Orthodidactische competentie:** bevorderen van een krachtige leeromgeving in de groep en in de aangeboden lessen.

Sub niveau (%)	Basis niveau (%)	Ervaren niveau (%)	Excellent niveau (%)
0	20	30	50

4. Vak-, didactische- en organisatorische competenties

- **Didactisch groepmanagement:** bevorderen van een leerklimaat in de groep waardoor leerlingen zich gestimuleerd, gesteund en uitgedaagd worden in hun leerproces.
- **Gedifferentieerd werken:** speelt het onderwijsleerproces optimaal in op verschillen tussen leerlingen.
- **Onderwijskundige wendbaarheid:** speelt in op de leefwereld van leerlingen uit meerdere leeftijdsgroepen en ontwikkelingsproblemen.
- **Vakmatige beheersing:** beheerst vakinhoudelijke en vakdidactische kennis en vaardigheden met betrekking tot het werken met leerlingen met een verstandelijke handicap.

Sub niveau (%)	Basis niveau (%)	Ervaren niveau (%)	Excellent niveau (%)
0	20	50	30

5. Competenties met betrekking tot het samenwerken met collega's

- **Samenwerking:** actief meedenken aan en meebeslissen met het versterken van de samenwerking binnen de school.
- **Collegiale consultatie:** ondersteunt en stimuleert de professionele en persoonlijke ontwikkeling van collega's en staat open voor de ondersteuning en begeleiding van zichzelf door collega's.

Sub niveau (%)	Basis niveau (%)	Ervaren niveau (%)	Excellent niveau (%)
0	20	30	50

6. Competenties met betrekking tot werken met mensen en instellingen buiten de school

- **Externe contacten:** kan in uiteenlopende contacten komen tot bespreking van en afstemming over de onderwijs- en leerprocessen.

Sub niveau (%)	Basis niveau (%)	Ervaren niveau (%)	Excellent niveau (%)
0	10	40	50

7. Competenties met betrekking tot persoonlijke ontwikkeling

- **Vernieuwend denken:** reflecteert op eigen ervaring en op veranderingen in onderwijsbehoeften en komt op basis daarvan tot nieuwe ideeën.
- **Stimuleren tot vernieuwing:** staat open voor verandering en draagt bij aan de implementatie van veranderingen.
- **Uitbreiden vakmatige beheersing:** is actief in het verdiepen en verbreden van vakinhoudelijke- en vakdidactische kennis en vaardigheden.

Sub niveau (%)	Basis niveau (%)	Ervaren niveau (%)	Excellent niveau (%)
0	30	30	40

8. Samenvatting van de teamcompetenties

Welke competenties wilt u de komende periode versterken?

Pedagogische competentie	Nee
Orthopedagogische competentie	Ja
Orthodidactische competentie	Ja
Vak-, didactische- en organisatorische competenties	Ja
Competenties met betrekking tot het samenwerken met collega's	Nee

Competenties met betrekking tot werken met mensen en instellingen buiten de school	Ja
Competenties met betrekking tot persoonlijke ontwikkeling	Ja

13. PRIORITEITEN EN TE ONDERNEMEN ACTIES

A. Huidige situatie:

SBO school waarbij sprake is van een sterke verdichting van de problematiek: meer kinderen met multiproblematiek.

B. Gewenste situatie:

Ambities richting Passend onderwijs afgestemd op de leerling

- Preventief
- Kortdurend
- Volledige afstemming: toekomstperspectief bieden
- Zo jong mogelijk
- Thuisnabij

Ambities richting Passend onderwijs afgestemd op de leerkracht

- Collegiale consultatie op de werkvloer
- Collegiale ondersteuning op de werkvloer
- Deskundigheidsbevordering:
- Uitgebreide kennis van stoornisbeelden (t.b.v. een verbreed aanname beleid)
- Kennis van de executieve functies

Ambities richting Passend onderwijs afgestemd op de leerkracht

Van weten naar doen

Vergroten van leerkrachtvaardigheden op:

- Klassenmanagement
- orthodidactiek
- orthopedagogiek

Ambities richting Passend onderwijs afgestemd op de omgeving

- Uitwisselbaarheid van beschikbare expertise richting de voorscholen, MKD, KDC, basisscholen, het SBO, het SO.
- Delen van documenten ten behoeve van expertiseopbouw op pedagogisch en didactisch gebied
- Toermalijn wil een open school zijn voor de collega's uit het samenwerkingsverband.
- Collegiale consultatie
- Collegiale ondersteuning
- Met ingang van schooljaar 2015-2016 start de school een SBO + arrangement:

De Structuurgroep:

Criteria structuurgroep (leerlingen van groep 4 t/m 8)

- Er is sprake van een bepaalde stapeling van problematiek op de domeinen van leren, gedrag en ontwikkeling zichtbaar waardoor de indruk is ontstaan dat het volgen van onderwijs binnen het basisonderwijs voor een bepaalde tijd moeilijk of soms onmogelijk is;

- IQ-range benedengrens in principe 60 maar in de range 55-60 mogelijk als er sprake van progressie op de leervakken is;
- De leerling is aanstuurbaar door volwassenen en is ongevoelig voor de groepsaankpak binnen een schoolse setting. De leerling is in staat tot taakgedrag; Er is een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven door de ondersteuningseenheid

Criteria Crisisopvang

- Een school voor primair onderwijs (BAO/SBO) heeft te maken met een zodanige plotselinge en snelle escalatie van een probleem met de opvang van een leerling in de eigen klas door de groepsleerkracht, dat de school besluit dat het wenselijk en/of noodzakelijk is om de leerling tijdelijk uit de klas te halen en op een andere plaats op te vangen.
De aard van de problematiek kan zich bevinden in alle onderstaande

relaties:

Leerling-groep-ouder(s)/verzorger(s)-leerkracht

Deze leerlingen plaatsen we in principe in de structuurgroep behalve als het om een jong kind (4,5,6,7 jarigen) gaat.

Tevens vindt er een doorontwikkeling plaats van de jonge kind groep naar een SBO + arrangement, deze groep breidt zich uit met de groep 3 leerlingen.

Criteria Jonge Kind groep (leerlingen van groep 1 t/m 3)

- Er is sprake van een bepaalde stapeling van problematiek op de domeinen van leren, gedrag en ontwikkeling zichtbaar waardoor de indruk is ontstaan dat het volgen van onderwijs binnen het basisonderwijs voor een bepaalde tijd moeilijk of soms onmogelijk is;
- Vanaf IQ rondom de 55;
- Aan school toe: De leerling laat explorerend gedrag zien en is in staat om zich te richten op volwassenen en groepsleden binnen een schoolse setting. De leerling is in staat tot taakgedrag;
- Er is een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven door de ondersteuningseenheid.

BIJLAGE 1: Indicatoren Inspectie

1. Opbrengsten

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.

	Score inspectie
1.1 De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.	nvt
1.2 De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.	nvt
1.3 De leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van 8 jaar.	nvt
1.4 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.	nvt
1.5 De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.	nvt
1.6 De school rapporteert aan belanghebbenden inzichtelijk over de gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs.	nvt

2. Leerstofaanbod

De aangeboden leerstofinhouden bereiden de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

	Score inspectie
2.1 Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.	3
2.2 De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.	3
2.3 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan. De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.	3
2.4 De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.	3
2.5 De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.	nvt
2.6 De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.	nvt

3. Tijd

De leraren geven de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.

3.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.

Score
inspectie

3

3.2 De school heeft voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde de onderwijstijd afgestemd op de behoeften van de leerlingenpopulatie.

nvt

4. Schoolklimaat

Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.

4.1 De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.

Score
inspectie

nvt

4.2 De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.

nvt

4.3 Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school

nvt

4.4 De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen

nvt

4.5 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.

nvt

4.6 De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.

nvt

4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.

3

4.8 De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel.

nvt

5. Didactisch handelen

De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteit efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken.

5.1 De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.

Score
inspectie

3

5.2 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.

3

5.3 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.

3

5.4 De leraren zorgen voor structuur in de onderwijsactiviteiten.

nvt

5.5 De leraren gaan na of de leerlingen de uitleg en/of de opdrachten begrijpen.

nvt

5.6 De leraren geven expliciet onderwijs in strategieën voor denken en leren.

nvt

5.7 De leraren geven de leerlingen feedback op hun leer- en ontwikkelingsproces.

nvt

5.8

nvt

- 5.9** De leraren passen verschillende werkvormen toe.
- 5.10** De leraren dragen met behulp van leer- en hulpmiddelen bij aan een uitdagende leeromgeving.

nvt
nvt

6. Het schoolklimaat is stimulerend en ambitieus.

- 6.1** De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- 6.2** De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen
- 6.3** De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- 6.4** De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

Score
inspectie

3

2

2

3

7. Begeleiding

De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

- 7.1** De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- 7.2** De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.
- S 7.3** De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast.
- S 7.4** De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes.

Score
inspectie

3

3

3

3

8. Extra zorg

De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

- 8.1** De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.
- 8.2** Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.
- 8.3** De school voert de zorg planmatig uit.
- 8.4** De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg
- 8.5** De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingenniveau haar eigen kerntaak overschrijden

Score
inspectie

3

3

3

3

nvt

9. Kwaliteitszorg

De school heeft een systeem voor kwaliteitszorg.

Score
inspectie

9.1 De school heeft inzicht in de verschillen in onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.	3
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen	2
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.	2
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.	3
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.	3
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.	3
9.7 De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.	nvt

10. Voorwaarden voor kwaliteitszorg

	Score inspectie
10.1 De schoolleiding stuurt de schoolontwikkeling inclusief de kwaliteitszorg aan.	nvt
10.2 De schoolontwikkeling is verbonden met de visie op onderwijs, zoals geformuleerd in het schoolplan.	nvt
10.3 De schoolleiding zorgt voor een professionele schoolcultuur.	nvt
10.4 Bij de zorg voor kwaliteit zijn bestuur, directie, team en andere belanghebbenden betrokken.	nvt

Wet en Regelgeving

NT 1a De inspectie is in het bezit van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3 WPO).	ja
NT 1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO).	nee
NT 2a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	ja
NT 2b In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO).	nee
NT 3a De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3 WPO).	ja
NT 3b In het zorgplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 19, lid 2, WPO).	nee
NT 4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art.8, lid 7 onder b, WPO).	ja
NT 4b Er is maximaal zeven maal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	ja

De inspectie heeft voor SBO Toermalijn op 2 juni 2014 een risicoanalyse uitgevoerd, waaruit naar voren kwam dat er geen risico's zijn met betrekking tot het niveau van uitstroom van de leerlingen naar het voortgezet onderwijs. Omdat er voor het speciaal basisonderwijs nog geen sprake is van een vastgestelde beoordelingswijze van de opbrengsten, voert de inspectie een beperkt

verificatieonderzoek uit bij de school. De bevindingen uit het verificatieonderzoek hebben ertoe geleid dat het eerder toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd.

Een verbeterpunt binnen de kwaliteitszorg vormt de zelfevaluatie van het onderwijsleerproces met meer valide instrumenten. Dit vraagt verdere inhoudelijke verdieping op de opbrengsten van de instrumentele vakken op schoolniveau en daarnaast moet er een systematiek worden uitgewerkt om het onderwijs en leren – in een cyclus van vier jaar – te evalueren aan de hand van de eigen doelen en gestandaardiseerde kwaliteitscriteria. We denken door aan te haken bij de kwaliteitszorgsystematiek van Signum de beschikking te krijgen over betrouwbare instrumenten voor management (POM), ouders en leerlingen (tevredenheid, betrokkenheid en educatief partnerschap) en personeel (competenties, professionalisering, tevredenheid, ziekteverzuim, mobiliteit en teamcultuur), zodat op basis van deze data een gedegen analyse kan plaatsvinden.

* Voor de meest up to date informatie verwijzen wij u graag naar de site van de onderwijsinspectie

<http://www.onderwijsinspectie.nl>

BIJLAGE 2: vragenlijst nulmeting

Inspectie

Basiskwaliteit algemeen.

De school voldoet aan het basisarrangement van de inspectie. De school voldoet aan het basisarrangement van de inspectie.

zeer
 zwak zwak basistoezicht
 3

Inspectie, specifiek

Basiskwaliteit specifiek.

Kwaliteitsindicator 7.1

2

De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerling.

Kwaliteitsindicator 8.1

3

De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.

/

Kwaliteitsindicator 8.3

4

De school voert de zorg planmatig uit.

3

/

4

Specifieke behoeftes op het gebied van leren ontwikkeling.

Scholen beschikken over een verantwoord aanbod voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoeftes.

1. De leerkracht kan omgaan met verschillen tussen leerlingen op het gebied van taal en dyslexie.

kunde

2. De leerkracht kan omgaan met verschillen tussen leerlingen op het gebied van rekenen en dyscalculie.

kunde

3. De leerkracht kan omgaan met verschillen tussen leerlingen op het gebied van ontwikkelingsvoorsprong / meerbegaafdheid.

niet

4. De leerkracht kan omgaan met verschillen tussen leerlingen op het gebied van leerachterstanden.

expertise

5. De leerkracht kan omgaan met verschillen tussen leerlingen op het gebied van ontwikkelingsachterstand.

expertise

6. Leerkrachten zijn bekend met de uitgangspunten van het handelingsgericht werken en weten deze toe te passen.

expertise

7. Leerkrachten zijn in staat tot het formuleren van doelen en tussendoelen.

kunde

8. Leerkrachten beschikken over de kennis van leerstrategieën op vakgebieden en weten deze toe te passen.

expertise

9. Leerkrachten beschikken over de kennis van leerlijnen en weten deze kennis toe te passen.

expertise

10. Leerkrachten beschikken over de vaardigheid een veilige leeromgeving te realiseren en tonen deze vaardigheden in de dagelijkse praktijk.

expertise

11. Leerkrachten zijn in staat om inhoud te geven aan onderwijsbehoefte van de leerling daar waar het gaat om de referentieniveau van taal.

expertise

12. Leerkrachten zijn in staat om inhoud te geven aan onderwijsbehoefte van de leerling daar waar het gaat om de referentieniveau van rekenen.

kunde

Kinderen met specifieke behoeften op het gebied van werkhouding.

Scholen beschikken over een afgestemd en samenhangend aanbod voor leerlingen met een specifieke behoefte op het gebied van werkhouding:

13. Op het gebied van zelfstandig werken.

expertise

14. Op het gebied van structureren.

expertise

15. Op het gebied van doorzettingsvermogen.

expertise

16. Op het gebied van concentratie.

expertise

17. Op het gebied van onderpresteren.

expertise

18. Op het gebied van motivatie.

expertise

Kinderen met specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van sociale en emotionele ontwikkeling.

Scholen beschikken over aantoonbaar beleid dat gericht is op:

19. Risico inventarisatie.

kunde

20. De veilige school.

expertise

21. Pestbeleid of handelwijze veilig sociaal klimaat.

expertise

22. Meldcode kindermishandeling.

expertise

23. Preventie machtsmisbruik.

kunde

24. Protocol voor medisch handelen.

kunde

Kinderen met specifieke ondersteuningsbehoefte op het gebied van sociale en emotionele ontwikkeling.

Scholen kunnen ondersteuningsaanvragen formuleren en advies geven op het gebied van:

25. Faalangst.

expertise

26. Teruggetrokkenheid.

expertise

27. Zelfvertrouwen.

expertise

28. Weerbaarheid.

expertise

29. Positie in de groep.

expertise

30. Contact met medeleerlingen.

expertise

Kinderen met specifieke gedragskenmerken.

Scholen zijn in staat leer- en opgroei- en opvoedproblemen vroegtijdig te signaleren/screenen en de ontwikkelingen van deze problematieken te volgen.

31. Deze kenmerken te kunnen signaleren.

expertise

32. Een aanpak voor deze leerlingen te kunnen bieden.

expertise

33. Een veilig klimaat voor deze leerlingen te kunnen bieden.

expertise

34. Een ondersteuningsvraag voor deze leerlingen te kunnen bieden.

expertise

Problematieken in het domein van de thuissituatie.

Scholen kunnen ondersteuningsvragen formuleren die betrekking hebben op:

35. Overactief gedrag.	expertise
36. Impulsief gedrag.	expertise
37. Internaliserend gedrag.	expertise
38. Externaliserend gedrag.	expertise
39. Onderstimulering.	expertise
40. Pedagogische verwaarlozing.	expertise
41. Overbescherming.	expertise

Problematieken in het domein van de thuissituatie.

Voor scholen geldt dat deze in staat moeten zijn om problemen in de thuissituatie te signaleren . In overleg met ketenpartners en CJG een aanpak kunnen opstellen en uitvoeren . Deze aanpak zal in ieder geval moeten voorzien in:

42. De duiding en weging van opgevangen signalen.	expertise
43. De onderwijsinzet en toewijzing.	expertise
44. De terugkoppeling van de resultaten van de ondersteuning.	expertise

Ondersteuningsbehoeftes die gerelateerd zijn aan medische en fysieke kenmerken en ernstige ontwikkelingsachterstand.

Scholen kunnen ondersteuningsvragen formuleren op het gebied van:

45. Auditieve- en spraak-taalondersteuningsbehoeften.	kunde
46. Visuele ondersteuningsbehoeften.	niet
47. Motorische ondersteuningsbehoeften.	kunde
48. Ondersteuningsbehoeften als gevolg van specifieke ziektebeelden.	kunde
49. Ondersteuningsbehoeften als gevolg van ernstig letsel.	kunde
50. Ondersteuningsbehoeften als gevolg van beperkte verstandelijke vermogens.	expertise
51. Ondersteuningsbehoeften op het gebied van ernstige ontwikkelingsachterstand.	expertise
52. Ondersteuningsbehoeften op het gebied van lichamelijke beperking.	kunde

Overdracht.

53. De school is bekend met en werkt conform de afspraken van het SIM/ de Meierij (PO en VO) wat betreft de overdracht van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.	in ontwikkeling

Slot

- Opmerkingen:** T.a.v. punt 19 Afhankelijk van de mate waarin de ondersteuningsbehoefte zich uit, kunnen we deze leerlingen wel of niet begeleiden.

